

Vetenskapsrådet

Datum
2016-02-01

Diarienummer
1.1.3-2015-6693

Handläggare
Carl Jacobsson

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag främst utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden.

Vetenskapsrådet är i huvudsak positiv till betänkandet och dess övergripande strävan mot ökad tydlighet i styrning, samt ökad återkoppling och uppföljning i jämställdhetspolitiken.

I det följande vill Vetenskapsrådet dock ge några synpunkter vad gäller utredningens avsnitt om högre utbildning och forskning.

Utredningens förslag (sidan 474) om ett jämställdhetsintegreringsuppdrag till universitet och högskolor, ett förslag som också framförts av Vetenskapsrådet, är i dag genomfört. Vetenskapsrådet vill i detta sammanhang plädera för att regeringen även i fortsättningen ska fastställa mål för andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer. De senaste målen gällde 2012-2015 och i budgetpropositionen för 2016 sägs att frågan om nya mål bereds i Regeringskansliet.

Utredningens beskrivning av Vetenskapsrådets beredningsprocess och fördelning av forskningsmedel (sidan 127) ger tyvärr inte en rättvisande bild.

Vetenskapsrådet har arbetat systematiskt med jämställdhetsfrågor åtminstone sedan myndigheten beslutade sin jämställdhetsstrategi år 2003. Ingående analyser av jämställdheten i forskningsstödet publiceras regelbundet, utöver den årliga uppföljningen som ingår i årsredovisningen. Tydliga operativa mål anges i jämställdhetsstrategin, och dessa mål följs upp årligen. Resultaten visar att jämställdheten har främjats och att kvinnor och män som ansöker om forskningsmedel i stort har samma framgång. Jämställdhetsarbetet kan dock inte avstanna utan kräver fortsatta uppföljningar av forskningsstödet.

En del i detta arbete är de jämställdhetsobservationer som Vetenskapsrådet genomfört ett antal gånger, nämligen år 2008, 2009, 2011, 2012 och 2014. Nästa observationsstudie sker i år och den därefter år 2018. Resultaten av observationerna beskrivs dock alltför tendentiöst i betänkandet: de tydliga könsmonster som utredningen räknar upp

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Järnvägsgränd 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr/Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

Vetenskapsrådet

förekom i vissa beredningsgrupper men inte i andra grupper. Rapporten är avsedd som ett underlag för diskussion om kvalitetssäkring av beredningsprocessen och används också i Vetenskapsrådets utbildningar av ordföranden och ledamöter i beredningsgrupperna, liksom av myndighetens egen personal.

Utredningens beskrivning verkar komma fram till att observationsstudien från 2012 tillsammans med den refererade rapporten av Bondestam och Grip visar att kvinnor förfördelas i Vetenskapsrådets forskningsstöd. Myndighetens noggranna analyser visar dock att resultatet av fördelningen är att kvinnor och män i stort sett har samma framgång, se exempelvis rapporten Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2011-2012 (Vetenskapsrådet 2014, www.vr.se).

Vetenskapsrådet vill i stället hävda att noggranna analyser av forskningsstödet tillsammans med kvalitativa studier av berednings- och beslutsprocesser kan vara en väg att gå även för universitet och högskolor i arbetet med jämställdheten i fördelning av resurser och anställning av forskande och undervisande personal.

Vetenskapsrådet ser med tillfredsställelse att högskolan nu också omfattas av jämställdhetsintegreringsarbetet. Myndigheten ser fram emot ett ökat samarbete med universitet och högskolor inom jämställdhetsområdet.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Sven Stafström i närvaro av förvaltningschef Ann Fust och chefsjurist Anna Hörnlund. Föredragande var seniora rådgivaren Carl Jacobsson.

Sven Stafström
Generaldirektör

Carl Jacobsson
Senior rådgivare